

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ИНФОРМАЦИЯ

ОТ НОНА КАРАДЖОВА - МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ОТНОСНО: състоянието на водите, зарегулирани в комплексните и значими язовири към 30 септември 2009 година

Министърът на околната среда и водите съгласно изискванията на Закона за водите определя реда и начина за използване на водите на комплексните и значими язовири, определени с приложение №1 към чл.13 т.1. В Министерство на околната среда и водите ежедневно се следи състоянието на водите зарегулирани в язовирите на базата на ежедневната информация, постъпваща от дружествата експлоатиращи язовирните стени и съоръженията към тях.

Съгласно приложение №1 към чл.13 т.1 от Закона за водите комплексните и значими язовири са 52 броя със сума на общите им обеми 6 603,49 млн. м³, която представлява 85,13 % от сумата на общите обеми на изградените в страната язовири. За 41 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 357,2 млн.м³ се изготвя годишен график за определяне на стратегията при използването на водите им през годината. За 48 броя комплексни и значими язовири с общ обем 6 561,18 млн. м³ се изготвят месечни графици, с които на основата на актуализирана информация се определят водни обеми за ползване от различните водопотребители. В месечните графици допълнително се включва язовир "Бели Искър", който е извън списъка по приложение №1 към чл.13 т.1 към Закона за водите, но е част от водостопанска система "Искър" и осигурява водоснабдяването на част от столицата.

В годишният график не са включени по различни съображения язовирите "Беглика", "Тошков Чарк", "Еница", "Калин", "Карагьол", "Кричим", "Розов кладенец", "Чаира" и "Мандра". Язовирите "Беглика" и "Тошков Чарк", тъй като не могат да се разглеждат косвено в обема на яз. "Голям Беглик", а са част от водостопанската му система. Язовир "Еница", който се пълни чрез две помпени станции от р.Искър при с.Чомаковци и с.Лепица при необходимост. През напоителния сезон се подава вода без да се пълни, като през останалия период е празен. Язовирите "Калин" и "Карагьол" - изпълняват ролята на сезонни изравнители за осигуряване на питейното водоснабдяване на гр.Дупница, населени места от общините Рила и Кочериново и в началото на пълноводието са с минимални обеми. Язовир "Кричим" изпълнява ролята на долен изравнител на ВЕЦ – ПАВЕЦ "Орфей" и поради малкия му обем режимът му зависи изключително от режима на язовир "Въча". Язовирите "Кокаляне" и "Панчарево" - участват с обемите си и собствения приток в баланса на водостопанска система "Искър" и не могат да бъдат разглеждани самостоятелно. Язовир "Розов кладенец", тъй като служи като охладително езеро на ТЕЦ "Марица Изток 3" и баланс на водите му не се прави. Язовир "Чаира" работи съвместно с яз. "Белмекен" като допълнителен обем и служи за аварийен резерв на електроенергийната система. Язовир "Мандра" е включен в списъка по приложение №1 към чл.13 т.1 към Закона за водите с ДВ брой 36 от 04.04.2008 г. и още няма необходимата информация. В месечните графици се включват язовирите "Кокаляне", "Панчарево" като част от водостопанска система "Искър", "Калин", "Карагьол", "Мандра", язовир "Чаира" се включва в баланса на язовир яз. "Белмекен".

Обобщени данни за състоянието на водите на 43 броя комплексни и значими язовири се съдържат в приложение № 1 към Информацията. Сумата от наличните в тях завирени обеми към 30 септември 2009 година е 4 282,7 млн.м³ и представлява 65,76 на сто от сумата на общите им обеми. На същата дата през 2008 година този процент е 62,67.

Към 30 септември 2009 година в сравнение със същата дата на 2008 година в язовирите "Искър", "Среченска бара", "Сопот", "Белмекен – Чайра", "Тополница", "Голям Беглик" и "Широка поляна", "Доспат", "Въча", "Кърджали", "Студен кладенец", "Ивайловград" и "Пчелина" наличния обем е по-голям, в язовирите "Хр. Смирненски", "Йовковци", "Тича", "Г. Трайков", "Камчия", "Ясна поляна",

“Копринка”, “Жребчево”, “Асеновец”, “Домлян”, “Пясъчник”, “Батак” и “Тракиец” е по-малък, а в останалите язовири завиреният обем е почти същия.

В сравнение с 31 август 2009 година завиреният обем в язовирите “Искър”, “Огоста”, “Сопот”, “Ал. Стамболийски”, “Камчия”, “Копринка”, “Жребчево”, “Тополница”, “Батак”, “Доспат”, “Въча”, “Тракиец”, “Кърджали” и “Ивайловград” е по-малък, в язовир “Студен кладенец” завиреният обем е по-голям, а в останалите е приблизително същия.

За периода 01.09.2009 - 30.09.2009 г. наличният завирен обем в язовирите е намалял с 225,2 млн.м³.

През месец септември притокът към яз. “Искър” е в размер на 7,046 млн.м³. Наличният му обем на 30 септември е 557,000 млн.м³. На същата дата през 2008 година е бил 506,522 млн.м³, а през 2007 година е бил 554,943 млн.м³. За питейно водоснабдяване на столицата са подадени 13,750 млн.м³ вода, от които чрез малката турбина на ВЕЦ “Пасарел” (към пречиствателна станция за питейни води “Панчарево”) 6,063 млн.м³ и по водопровод “Искър” (към пречиствателна станция за питейни води “Бистрица”) – 7,687 млн. м³ вода, като разрешеният общ лимит за месец септември съгласно утвърдения график е 12,230 млн. м³ вода.

През месец септември 2009 година притокът в яз. “Панчарево” е 4,859 млн.м³ и е формиран от собствения водосбор, валежи и водите преработени от ВЕЦ “Кокаляне”. Общият разход на вода е 4,886 млн.м³, от които за промишлено водоснабдяване на “Кремиковци”- АД и на столичната промишленост са ползвани 1,439 млн.м³. През преливника са прелели 2,748 млн.м³, а през основния изпускател и дренажите – 0,399 млн.м³ вода. Наличният обем в язовира на 30 септември 2009 година е 5,482 млн.м³.

На 30 септември обемът на язовир “Бели Искър” е 10,572 млн.м³. За питейно – битово водоснабдяване и производство на електроенергия по водопровод “Рила-София” през месеца са разрешени общо 3,930 млн.м³. Общият разход на вода е 4,638 млн.м³.

През месец септември утвърденият график за използване водите на комплексните и значими язовири е изменян с цел увеличаване на разрешения лимит за производство на електроенергия от язовир “Кърджали” и “Студен кладенец”.

От комплексните и значими язовири по Приложение № 1 към чл. 13 от Закона за водите язовирите с питейно-битово предназначение са “Искър”, “Среченска бара”, “Христо Смирненски”, “Йовковци”, “Тича”, “Камчия”, “Ясна поляна”, “Асеновец”, “Боровица”, “Студена” и “Дяково”, като допълнително се следи и яз. “Бели Искър”, който осигурява водоснабдяването на част от столицата.

Сумарният завирен обем на язовирите с питейно-битово предназначение към 30 септември 2009 г. е 1 165,8 млн. м³, което е 77,8 % от общия им обем и е по-нисък с 2,5 % спрямо обема им в края на месец август 2009 г. Степента им на напълване е както следва: яз. “Искър” – 85,0 %, яз. “Бели Искър” - 69,1 %, яз. “Среченска бара” – 91,6 %, яз. “Христо Смирненски” – 66,1 %, яз. “Йовковци” – 81,9 %, “Тича” – 64,4 %, яз. “Камчия” – 81,7 %, яз. “Ясна поляна” – 59,7 %, яз. “Асеновец” – 58,2 %, яз. “Боровица” – 91,9 %, яз. “Студена” – 72,6 % и “Дяково” – 56,3 %.

Наличните зарегулирани обеми към 30 септември 2009 г. в язовирите с приоритетно предназначение питейно-битово водоснабдяване са достатъчни да задоволят нуждите на водоползвателите през следващите месеци.

От получените данни за сумарния регистриран приток към наблюдаваните язовири за изминалите девет месеца може да се направи следната приблизителна оценка. С приток за условията на:

- влажна година (обезпеченост 25%) са язовирите “Сопот”, “Доспат” и “Въча”;
- средна година (обезпеченост 50%) са язовирите “Искър”, “Кула”, “Йовковци”, “Ясна поляна”, “Белмекен”, “Домлян”, “Пясъчник”, “Голям Беглик” и “Кърджали”;

- средно суха година (обезпеченост 75%) са язовирите "Рабиша", "Ястребино", "Копринка", "Тополница", "Батак", "Студен кладенец", "Ивайловград" и "Пчелина";
- много суха година (обезпеченост 95%) са язовирите "Огняново", "Огоста", "Среченска бара", "Горни Дъбник", "Ал.Стамболийски", "Хр. Смирненски", "Съединение", "Бели Лом", "Тича", "Георги Трайков", "Камчия", "Порой", "Ахелой", "Жребчево", "Малко Шарково", "Асеновец", "Тракиец", "Боровица", "Студена" и "Дяково".

През следващите месеци ще продължи контролиране на наличните обеми в язовирите и при необходимост, ще се предприемат своевременно мерки за осигуряване на нормално преминаване на високи води от интензивни валежи.

Към момента няма критично ниски и критично високи нива на комплексни и значими язовири в страната, с изключение на язовир "Домлян", който има наличен обем под котата на мъртвия обем. Наличните зарегулирани обеми в края на месец септември в язовирите с приоритетно предназначение за питейно-битово водоснабдяване и производство на електроенергия са достатъчни да задоволят нуждите на водоползвателите.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. **Приложение №1** - Таблица с обобщени данни за състоянието на водите, зарегулирани в язовирите към 30 септември 2009 година.
2. **Приложение №2** - Сравнителна таблица за наличните обеми в комплексните и значими язовири за питейно-битово водоснабдяване през септември в периода от 2009 до 2001 година.

НОНА КАРАДЖОВА

МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

